

Miljøverndepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 OSLO

Uttalelse til Klimakur 2020 fra Fylkesmannen i Nord-Trøndelag

Fylkesmannen viser til brev fra Miljøverndepartementet av 19.februar 2010 med forespørsel om uttalelse til Klimakur 2020. Saken er forelagt Fylkesmannens fagavdelinger, og det er Kommunal- og administrasjonsavdelingen som har koordinert uttalelsen.

Fylkesmannen vil innledningsvis bemerke at det her er gjort et grundig og viktig arbeid med å utvikle og samle mye god kunnskap innenfor et komplekst område. Fylkesmannen vil videre peke på viktigheten av god samordning og helhetstenking på tvers av sektorgrensene i klimaarbeidet. I vår uttalelse har vi i kraft av å være et viktig jord- og skogbruksfylke, valgt å i hovedsak konsentrere vårt fokus på kapitlene som omhandler nettopp disse områdene, og forsøke å trekke frem relevante erfaringer og kommentarer sett fra vårt ståsted. I tillegg vil Fylkesmannen også komme inn på noen problemstillinger knyttet til våtorganisk avfall.

Under kapitlet som omfatter avfall, har man foretatt en utredning av mulighetene for økt produksjon av biogass fra våtorganisk avfall (avsnitt 18.3.1 side 182). I denne utredningen har man valgt å se bort fra slam. I Nord-Trøndelag, og i landet for øvrig, er det etablert hovedsaklig to typer anlegg for behandling av avløpslam, både åpne og lukkede anlegg, jf. vedlagte notat. Ved de lukkede anleggene brytes slammet anaerobt ned i råtnetanker. Gassen fra disse anleggene utnyttes for eksempel til fjernvarmeleveranser eller strømproduksjon. De åpne anleggene mottar slam for avvanning og kompostering/langtidslagring. Både åpne og lukkede anlegg er lovlige iht. dagens regelverk og forurensningsmyndighetene har ikke hatt praksis med å stille krav til klimagassutslipp fra slamanlegg. Etter våre opplysninger benytter ca. halvparten av landets kommuner åpne avløpslammanlegg. Fylkesmannen er av den oppfatning at det burde vært gjort en klimamessig sammenlikning av lukkede og åpne anlegg for avløpslam. Vi anbefaler derfor at Klimakur 2020 foretar en slik sammenlikning og at man vurderer mulighetene for økt produksjon av biogass fra våtorganisk avfall inkludert slam.

På landbrukssida er bruken av biogass ført opp som et viktig og prioritert tiltak for å redusere utslipp av klimagasser og samtidig produsere energi av 30 – 60% av husdyrgjødsel. Fylkesmannen mener dette foreløpig er lite realistisk, og at det er stor usikkerhet med dette så lenge det ennå ikke er biogassanlegg som fungerer godt innenfor dagens økonomiske rammer. Det er en utfordring at husdyrholdet i Norge foregår på små enheter som ligger spredt.

Tiltaket med optimalisering av spredetidspunkt og spredemetode for husdyrgjødsel er i denne sammenhengen bra. En skal likevel være oppmerksom på farene for jordpakking, og dermed produksjon av lystgass med kjøring med tungt utstyr på jordbruksarealer.

Vi savner et sterkere fokus på endra jordarbeiding og andre agronomiske tiltak. Ettersom det knytter seg stor usikkerhet rundt de høyest prioriterte tiltakene er det viktig å få gjennomført de tiltakene en har god erfaring med og vet virker. Endra jordarbeiding er et tiltak som er gjennomført gjennom flere år, og som dermed er lett å sette i verk i større skala.

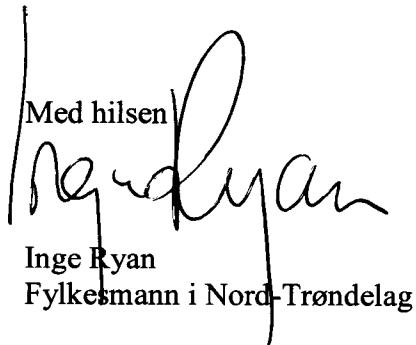
Når det gjelder forslaget om forbud mot nydyrking av myr viser Fylkesmannen til egen uttalelse til forskrift om nydyrking fra Landbruks- og matdepartementet. Fylkesmannen vil imidlertid signalisere her at vi stiller oss sterkt i tvil om hensiktsmessigheten med å tilbakeføre oppdyrka myr til naturtilstand.

I rapporten er det gjort relativt grundige analyser og vurderinger av mulighetene innenfor skogsektoren. Etter Fylkesmannens vurdering gir disse analysene et godt grunnlag for å kunne utrede virkemidler innenfor skogpolitikken som kan bidra til økt skogproduksjon både på kort og lang sikt. Mange av tiltakene knyttet til økt skogproduksjon er også mer kostnadseffektive sammenlignet med virkemiddelbruk på andre sektorområder. Klimakur 2020, sammen med St.meld.nr.39 (2008-2009) Klimautfordringene – landbruket en del av løsningen, vil gi et godt grunnlag for utforming av en politikk og virkemidler som kan gi skognæringa økte muligheter til å gjennomføre skogtiltak som kan gi betydelige bidrag til løsning av klimautfordringene.

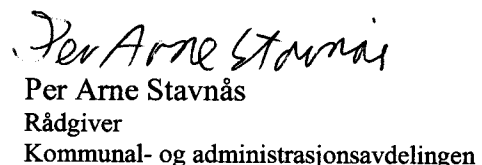
Fylkesmannen vil understreke viktigheten av at det utformes virkemidler som er målrettede og har styrke nok til at viktige mål om redusert utslipp av klimagasser og samtidig økt opptak av CO2 kan nås. Det er også viktig å se dette i sammenheng med andre politiske mål som opprettholdelse av matproduksjon, bosetting i hele landet, verdiskaping, levende bygder, lagring av karbon i varige treprodukter, bioenergisatsing, landskap (herunder kystnatur og kulturlandskap) og biologisk mangfold. Det må legges opp til at tiltakene er både forutsigbare og langsiktige.

Fylkesmannen har ingen merknader ut over dette.

Med hilsen

Inge Ryan
Fylkesmann i Nord-Trøndelag

Per Arne Stavnås
Rådgiver
Kommunal- og administrasjonsavdelingen

Saksbehandler Landbruksavdelingen: Anstein Lyngstad – 74 16 81 81

Saksbehandler Miljøvern avdelingen: Monica Ness – 74 16 80 64